

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 22 de Jañer de 1898

Núm. 3.456

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.	3.50
6 provincies trimestre.		7
Extranjer y Ultramar.		7
Anúels, a preus convencionals.		

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibreria Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós a las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

para Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta Academia tenen lo gust de participar a las familias que desde '12 de Jañer del corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECIÓ Y MONTURA de tota classe de prendas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que tenen acreditats.

Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias a lo senzillés de nostre sistema.

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

XEROP SERRA

Tos

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

SE TROBAN EN VENTA

- 1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entrèssuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
 - 2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada a la de Martí Napolità, (*) del Canís, en lo qual te 'l número nú. de baixos, entrèssuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
 - 3.ª Altra casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (*) del Canís, número tres, que s' compon de planta baixa en abont existeix un «almassara» ó premsa d' oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
- Pera més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, esposa de D. Joseph Metsenny ó son Procurador D. Pau Borràs.

SECCIÓ DOCTRINAL

Autonomia-¡Santa paraula!

Estém en plena época autonómica, ¡Autonomía! aquesta es la paraula santa, la que simbolisa las aspiracions politicas de la major part dals espanyols...
¡Qui ho havia de dir! Pochs mesos endarrera, los

qui sempre hem tingut enganxat en nostra senyera lo mot, autonomia, ja que ab ella hem cregut constantment assolir la implantació dels nostres ideals naciona-listas, nosaltres, donchs, los catalanistas, defensants d' autonomia, pera un poble maltractat y defensanta ab especial interés per rahó de las circunstancias en que s' troba aquest poble, ó sia l' antilla espanyola, varem ser injuriats, insultats, befats perseguits com a malfactors y processats.

Fou la gent d' una gran part de la rassa dominadora de la Península, la que s' desfé en impropis contra la representació genuina de la rassa dominada. Ret passis la colecció de quasi tots los diaris madrilenys dels mesos de Mars y Abril darrer, fassis lo mateix ab la dels d' una bona part de Catalunya, influits directament per gent forastera, y en los insults a tot lo essencialment catalá dels primers, y en lo traydor fanatisme dels altres, se hi veurá ab tota evidència l' animadversió que contra las nostras doctrinas se sentia.

Avuy, tot ha cambiat. De Madrid mateix, d' allá ahont ne van venir encara no fa un any, tota mena d' insults contra nosaltres, n' han surtit disposicions de govern regoneixent a algunas colonias, las drets que tina que aquest regoneixement hagi vingut tant tard. Mes, sia com sia, si bojos y criminals eran los catalanistas, segons y repetidas vegadas se va dir, bojos y criminals deuria ser avuy ia major part dels espanyols, inclús los actuals governants y molts dels que de tal manera a nosaltres nos consideraban.

No ho creyem pas aixís. Es que la veritat y la justicia van obrintse camí; es que l' esperit publich es desvetlla y ls governants espanyols, sino de bon grat, per forza, se veuen obligats a seguir aquesta impetuosa corrent. Prescindint del extraordinari moviment que n' poch mesos s' operat dintre 'l camp francament catalanista, observis en comprobació de lo dit, alguns fets ocorreguts en comptats dias. Corporacions municipals, económicas y politicas, que no pot pas dir-se que sian absolutament catalanistas, acaban d' acudir al Govern en demanda d' autonomia pera Catalunya l' Ajuntament de Reus, lo Foment del Treball Nacional de Barcelona, (si be que únicament per lo que

s' refereix al régimen tributari (y algunas asociaciones federales y carlinas encara que en quant a las carlinas ab evident contradicció, puig al mateix temps que votan per l' autonomia de Catalunya, predican ab entusiasme digne de mellor causa la guerra d' estermini a Cuba). Y observis ademés, com fins a fora de la nostra patria, han prés en poch dias gran increment las corrents autonómicas: a la regió asturiana, tractantse de formular una Constitució Regional, a Galicia, sotscribint los gallegos un Missatge popular al objecte de demanar l' autonomia pera sa patria; a Castella la Vella, prenent en consideració l' Ajuntament de Santander una proposició pera conseguir l' autonomia municipal, y sino que no ns ho proposém, al donar una ullada mes general per Espanya, nos trobariam ab una organissació regionalista fa poch iniciada, al Aragó y ab la més antiga y mes potent cada dia, de Navarra y las Vascongadas.

Ab lo exposat be prou que s' ven la tonbonada que n' poch dias ha experimentat la opinió pública. ¡Benvinguts hi sian tots los cors y totas las inteligencias al camp de l' autonomia! Mes, ay, que es cosa entristidora de debó lo pensar en los passats esbojarraments del poble! Si en lloch d' acudir la gent als embarchs de soldats, esgargamellantse cridant «Viva España», hagués sigut escoltada la veu del catalanisme, ¡quants milions haurían deixat de perdre, quantas vergonyas

Lo Cirurjiá Dentista

DOCTOR JORDAN

participa a sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son "Gabinet Odontològich" a la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Café de París (casa Suqué).

Consulta gratis pera ls pobres que acreditin serho.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, cer milions.—Preus reduhnts y autenticitat garantizada.—Cinch milions d' estacas y un milió de barbats.

haurien deixat de presenciar, y sobre tot, quantes llàgrimes nos hauriam estalviat, quanta sanch de minyons pobres, consol de sos pares, sosteniment de sas llars, esperansa de sa pàtria!

J. MASPONS Y CAMARASA.

La Escena catalana al «Teatre Fortuny»

Ans d'ahir nit, assistirem á la funció del Teatre Fortuny desitjosos de veurer per primera vegada lo valor artístich de la companyia que dirigeix lo senyor Pigrau, de saborejar las bellesas del drama del malográt Feliu y Codina «María del Carmen» y veurer la comèdia catalana d' en Francisco Godó, que per lo que havém vist de tal autor y fins per son mateix títol ja suposavam que no seria gran cosa de bó.

Respecte al primer de nostres desitjos quedárem bastant satisfets. Havíam sentit molts y molts oposats parers sobre dita companyia y era gran nostra curiositat en veurer per nostres propis ulls son treball artístich, y al efecte esperávam en sas funcions un programa que 'ns plagués, que resultá lo d'ans d'ahir.

Veurem si no ab entusiasme, ab gust, lo treball de dita companyia, puig si en conjunt no pot donarse com á una companyia bona, de primera fila, no obstant hi ha en ella parts molt notables, que treballan ab gust y coneixement del art dramátich, com passá en dita funció per part de la senyoreta Sala, que es una artista de mèrit y per part del actor encarregat del paper de Javier, que 'l desempenyá d' una manera admirable. No tenen rabó los que critican dita companyia y fins tenen desitjos de véurela fora; tandebó totas las que actúan en nostre teatre estessin á la seva altura. Aixó ens estranya més, quan aquí s'ha aplaudit ab bojeria á artistas lleugereras é insustancials pel sol fet de tenir bona figura, regulars pantorrillas y sapiguer fer un parell de sóspirs ab los ulls girats en blanch. Aquestos subjectes no coneixen l'art, puig al anar al teatre s'han equivocat de camí; lo que ells cercan se troba en altres llochs.

Respecte al drama «María del Carmen» de nostre infortunat Feliu, poca cosa 'n diré. Apesar de sos defectes, difícils de eludir en lo convencional art escènic, faré constar que está més ben escrit que «La

Y entrém al punt principal de nostre article, á la pessa, comèdia ó disbarat del senyor Godó titulat «La cosina de la Lola». Valdria més no parlarne, perquè la crítica mellor per aquestas obras es lo silenci; més com siga que la comèdieta sigué aplaudida y vista ab gust per molta part del públich, tenim com á deber de conciencia dirne alguna cosa may siga sino pera fer notar

(Segon) (11) Aplech de treballs regionalistas

DISCURS
Llegit per lo president de la Lliga de Catalunya, don Pere Aladern en la sessió inaugural d' aquest any.

pera deixar desencadenar més las passions. Los capdancers dels treballadors eran amichs de governadors y generals; los capdancers dels fabricants també; però, ni 'l treballador ni 'l fabricant verdaders han trobat amparo, y aquesta gran desgracia moderna de las vagas s'ha resolt sempre quan los matalassos dels uns eran ja empenyats; quan al fabricant no li quedava ja medi de resistir. Tot després de molts cabelleras talladas, de molts altres afronts rebuts, y més d' un y de dos cops després de llensar als guardia civils contra las multituds desesperadas per la gana y engrescadas per los intermediaris dels governs en consolidar l' odi de clases. Los brassos antichs podían molt. No sols no s'odiavan, sino que sovint combatian plegats al voltant de la bandera de Santa Eularia. Los brassos moderns combaten l' un á l' ombra de la bandera roja de la Commune y l' altre á las ordres d' un cacich qualsevol. Los brassos antichs nembravan Consells municipals de que 'n parlavan ab admiració las nacions vehinas. Los brassos moderns nombran Ajuntaments dels que val més no parlarne. Los intencionats dibuixos dels setmanaris los pesan de cos present.

Ja seb lo que 's fa 'l govern de Madrid dant carta blanca á en Pau Iglesias y als que 'ns han trasbalsat als nostres obrers.

Ja sabem lo que 'ns fem nosaltres al combatrels.

al públich que no 's feu cabal de lo que l' obra en sí es, mes mereixedora d' una xiulada que d' un aplauso.

¿Son argument? Penya hi hauria en explicarlo, perquè resulta una troca embrollada que son autor va descordellant á bullarochs y trencant y anusant quan li convé. Un marit que s' en vá á América, la seva dona que fuig ab son cosí cap á Fransa y 'la dos moren en un xoch de trens á Bordeos; una senyoreta que s' ha casat per poders ab un que també es á América, que allá es casat ab una mulata, y que aquesta nova dona lloga un pis per esperarlo, que precisament es lo pis que ha abandonat la esposa infidel. Retorna 'l primer marit y enloch de la seva dona se troba ab la inquilina que 'l pren per son marit y ell li segueix la veta resultant unas escenas de broma. Per fi s' aclara tot, perquè arriba 'l verdader marit, pero com que ja es casat, y 'l marit suposat es viuud per lo d' l xoch de trens, s' acorda fer un nou casament y... en fi, un bullit, un diluvi de contratemps y noticias totas sabudas en aquell moment per obra y gracia de la trassa del autor, que diuen que en aixó dels jochs y efectes escènichs hi té la mà trencada ¡Jo ho crech! Tot aquest farsell de cosas, donchs, apesar de ser dolentas, algunas fins tenen lo defecte de no ser originals, puig aixó de la dona que 's casa per poders y per equivoch ó degut á una mala intenció se troba ab un que no es lo seu marit, es cosa que havém llegit més d' una vegada.

¿Y dels xistes de l' obra, que 'n dirém? Com calificarem alló de «primer vall veure com passa las nits aquesta dona»? Y alló de «avuy barrejarém, peix y carn fresca»? Aixó es digne del temple del art d' Esquilo, de Shakespeare y Calderón? ¿Y alló de «¡que vinga en Pau!» (lo criat) tot fent certs moviments indecorosos?...

En fi, val més que acabém perquè 'n diriam massa. Unicament nos pendrém la libertat de dar un consell á la companyia, y es que si vol seguir lo verdader camí del art dramátich catalá, busqui obras d' en Feliu y Codina, Guimerá, Arnau y algun altre autor clássich y 's deixi de las pallassades dels autors que avuy per desgracia privan en nostra escena.

JOSEPH ALADERN.

La «Terra Baixa» á Paris

(Acabament)

terestecun, que 'l empren y 'l diu: «Si jo he sigut á un altre y 'l he tingut entre 'ls meus brassos, si, jo 'l he estimat!» Y com més li remou dintre del cor lo punyal que li ha clavat, més aquell desgraciat, boig d' amor, se resisteix á la venjansa que ja desitja: ella 'l panxa ab las més crudels ofensas, y com ell encara dubta, ella li diu com últim recurs:

«Miserable!» si tú t' has casat ab mí es per los diners que 't portava!»

Ja sabem també lo que 'ns fem al combatre als industrials afiliats als partits. Lo govern busca la guerra dins de casa nostra: nosaltres busquem la pau entre 'l capital y 'l treball. Ell y 'ls seus li van prenent lo jovent que 'ls dava vida; nosaltres nos llensém resoltament al costat dels pobres, que son també fills de Deu. Ell fa ó fa fer á las corporacions que d' ell dependeixen las obras per subasta, endonantselí molt poch que totas resultin de fira y que 'ls infelissos que hi treballan de peons hi deixin la salut á cambi de miserables jornals de treze y catorze horas, lluny de poblat molts cops y vivint en caus oberts á la terra com si fossin conills; ab uns quants guardia-civils per lo que puga ocorre. Nosaltres som enemichs declarats d' aquesta espantosa servitut dels carrilayres y dels que obran carreteras, tractats, perquè la subasta no permet més, ó perquè la conciencia del contratista es ab aixamplas, com á bestias y pitjor que á bestias, perquè 'l jornal dels carros no es tant llarch com lo de las personas: perquè 'ls cavalls no las resisteixen catorze horas encara aixecan lo picot ó la pala francesa.

La obra de quatrecent anys ha posat molts arrels y la fanga te d' anar molt fonda si volém arrencar totas las dolentas. No te d' anar contra 'ls forasters tensois; te anar contra molta gent de dins y de fora casa.

A nosaltres no 'ns enganyan las riquesas materials que están sempre á la mercé d' una nova llei aduanaera; d' un nou tractat de navegació; d' uns tributs nous que la llei s' inventi; d' uns drets nous que demà vulgui crear sobre la transmissió d' herencies; d' un seguit de llevas que escorrin la darrera dobleta de la bossa de la mare y 'l darrer ralet de la guardiola de la germaneta. No 'ns enganyan, com no 'ns enganya la ufana

Al sentir aixó, ell bot de rábia, agafa 'l ganivet y corra cap á la seva dona que para 'l seu coll; ell tereix, surt la sanch, li cau l' arma dels dits y, desesperat, se deixa anar sobre una cadira. Ella contempla ab goig la sanch que raja de sa ferida. Aquesta ferida es la seva redempció; aquesta sanch es l' aygua que renta la falta.

—¡Ah! are—diu ella—ja puch dirho: jo t' estimo, jo no n' hi estimet d' altre que á tú; tú ets lo meu amo, lo meu únich amo.—

La escena es d' una psicología complicada é ingénua al mateix temps; refinada y bárbara; més confesseu qu' es original. Lafontaine hauria dit que allí hi havia una ánima més gran encòre que boja; una ánima espanyola.

La escena té, ademés, un regust de terror que per nosaltres es de lo més excitant. Hi caldría molt poca variació pera fer la pessa ben adaptable en un dels nostres teatres.

Lo darrer acte es d' un sentit melodramátich que potser s' hauria d' endolir ó al menos de salvar per la manera de ser representat pels actors. Marta está indignada contra l' amo que la ha enganyada tan indignament. Al darrer acte los dos amistanats se troban cara á cara: en Sebastiá, arrogant y brutal, reclamant sos drets de la esclava; l' altre defensant sos drets de marit. La disputa puja de tó entre 'ls dos rivals, va pujant poch á poch fins al paroxisme del furor; lo brau pastor se tira sobre 'l senyor y l' escanya com als llops, y, agafant á la seva dona y aixecantla, se la emporta: «La porto á la montanya—diu,—allá ahont se respira un ayre pur, lluny del mon y més aprop de Deu.» Aquest desenllás té una salvatge grandesa.

Hem d' agrahir á Mlle. Maguéras d' havernos revelat aquesta obra sorprenenta. La ha representada com ha pogut, ab los escasos medis de que disposava. «La Bodinière» no es un cuadro apropiat al drama violent. Los crits hi semblan udols. May n' hi ha prous d' ensaigs en aquestes teatres; la interpretació no fou ben acabada; los artistas hi han fet lo que han sapigut.

Citem avans que á ningú á Mlle. Maguéras, que dona á Marta tan aviat un aire de resignació trista y forsada, com hermosos transports de rábia y desesperació. Mr. Charles Lenormant es qui li contesta ab son paper de pastor; está admirable al tercer acte quan, segur del amor de Marta, trepitja 'l ganivet que havia aixecat contra d' en Sebastiá; té la mateixa trassa qu' en Mounet Sully quan s' avansa ab la espasa enayre cap á D. Salusti. En Sebastiá va ferlo un de nou, M. Hellé, qu' es, segons m' han dit, un advocat que té una irresistible vocació per la escena. Nos ha semblat massa trist y violent, sempre ab la mateixa uniformitat. Es un senyor feudal; hauria pogut donar á sas paraulas d' amor més gracia y més altesa de cavaller á sas justificacions. Qui sap per aixó si aquesta rudesia es lo del país ahont passa la acció. Mlle. Angèle Myriam ha tingut molt éxit, fent, ab ayre d' in-

dels cirerers plantats en mitj d' una horta ó la bona cara d' un presseguer posat al peu d' un rech d' aygua seguida. Lo cirerer tot son fullas si viu mas a regalat. los pressechs no tenen més que such sense dolzor y carn sense paladar.

La nostra riquesa la volém veure solidada ab nostres libertats políticas; no la volém al capritxe d' un delegat de la Económica.

Un poble no es més rich ni ménos rich perquè tinga molts moades de terra. Una nació no ho es perquè hi tinga las planas d' Aragó ni las olivelladas terras de la Manxa. Un imperi no ho es perquè 'l carril hi puga recorre horas y més horas d' estepas, plenas de migrats rebolls y herbotas al estiu y cubertas vuyt mesos l' any d' un llensol blanch. Catalunya era pobra de diners en los alhors de sa vida y ja en los alhors de sa vida feya grans empresas en art y navegació y en industria, demostrant que no son d' absoluta necessitat pera ella las xemeneyas. Lo pressegueret de vínya, si 'l cnyda be 'l pagés y li sab fer escorre un xich l' aygua de las plujas, també 'n fa molt de fruyt. Y 'l fa dols y gustós. Tot es saberse entendre y treballar, que treballant y sabentse entendre nasqueren hermosissimas iglesias en pobles petits, petits, mentres anava pujant la catedral de Tarragona; castells senyorials dalt de serrats, d' arquitectura mes gentil que molts palaus de rey que 's fan en las capitals d' ara; Llotjes bona cosa més bonicas que 'ls mercats d' avuy, y Casas del Comú que fan la vergonya al Hôtel de Ville de París y d' altres ciutats de milions d' habitants.

¿Pera qué 's necessita la grandaria? ¿Pera ser més á vivre de miseria? ¿Pera aixecar exercits de 800,000 soldats que 'l talent d' un Moltke destá en pocas

genital, lo paper d' una ignoscença noyeta que viu entre aquesta gent apassionada, sense saber res del amor.

FRANCISQUE SARCEY.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS del dia 21 de Janer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÒMETRE aneroides	GRADU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	764	85		3.7	Ras	
3 t.	764	80				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m.	Sol. 34	3	7	S.	Cumul	0.2
3 t.	Sombra 13		12	O.		

Lo periòdic de Tarragona *La Opinion* parlant de la qüestió del Institut de nostra ciutat denuncia novament los deutes de Reus.

Si Reus degués, *La Opinion* hauria comés una vil delació al publicarho. Pero Reus no deu y per lo tant l'acte del diari tarragoní mereix un nom bastant més dur.

¿D'ahont ha tret que devém á la Diputació poch menos de dos millons? Acullida nostra ciutat á la moratoria acordada per la representació provincial se troba ni més ni menos que la mateixa capital.

Y respecte al Estat lluny de déureli Reus, al contrari, es Reus qui acredita y no poch.

Y Reus no solament acredita del Estat sino que també acredita de la mateixa Tarragona que sap demanar quan necessita pero que no's recorda de pagar lo que deu.

Demá serà posada es escena la obra «L' Hereu Jordi» original del diputat D. Pere A. Torres. La companyia fá tots los esforços pera que la obra surti ab tota correcció.

Nosaltres celebrarem que la obra obtingui éxit franch y que no sigui la última del aplaudit autor que tan temps estava apartat de la escena.

L'encassillat pera las primeras eleccions de Diputats á Corts, en lo que afecta á nostra provincia, segons noticias que de molt bonas fonts hem rebut, es lo següent:

Pera l' districte de Gandesa, lo senyor marqués de Marianó; pera l' de Roquetes, lo senyor Puigcerver; pera l' de Tortosa, lo senyor Ibarra; pera l' de Vendrell, lo senyor Matheu; pera l' de Valls lo senyor Orga; y pera aquesta Circumscripció los senyors D. Pere N. Gay y D. Joan Gñellas.

Arreglats los desperfectes que ocasionaren los darrers temporals en la via dels Directes, ahir comensá á marxar lo correu per dita via y es de suposar que avuy ja passará l' esprés.

Nostres estimats companys de Vilafranca del Panadés teneu presentada á son magnífich Ajuntament una instancia pregant que aquella Corporació popular acordi lo demanar al Govern de Madrid la Autonomia pera Catalunya.

De dita instancia que se'n doná compte en la darrera sessió del Ajuntament de la mentada vila s'acordá que passés á la primera secció de Govern, confiant lo nostre valent colega *Las Cuatre Barras*, que en la primera sessió que tinga la Corporació Municipal s'aprobará per majoria de vots lo favorable dictamen que á la instancia donará la secció.

Nosaltres també ho esperém, donchs es innegable que la voluntat de Catalunya es disfrutar d' aquestas libertats.

Es precis que tots los pobles que estiman la llibertat y la independència, que es la vida, secundin aqueix hermós moviment autonomista, y que al dia que convinga, se sápigam sacrificar per tant nobles ideals.

En lo matí d' ahir tingué lloch l' acte de conduhir las despulles á nostre Cementiri de la qui en vida fou virtuosa senyora y estimada esposa de nostre amich particular D. Batista Capdevila, D.ª Maria Rosa Molas Barceló.

L' enterro d' aquesta senyora resultá una veritable manifestació de doi, puig en la fúnebre comitiva s'hi veyá una numerosa y digna representació de totas las classes socials, prova indubtable de las generals simpatias ab que en aquesta ciutat compta l' amich senyor Capdevila, y de lo molt sentida que ha sigut la pèrdua de la seva muller.

Los funerals que pera l' etern descans de l' ánima de la difunta se celebraren seguidament del enterro en la Iglesia de la Providencia resultaren igualment molt lluhits.

Reiterém á nostre amich y familia nostre mes sentit pésam y los hi desitjém que la part que sos amichs han prés en sas penas los hi serveixi de consol.

Establerta la comunicació entre aquesta ciutat y Barcelona passant per Vilafranca del Panadés, creyém que 'ls correus tornaran á regularisarse ab la capital de nostre Principat, apeser de que l' estat de la línea del litoral segueix entorpir la marxa dels trens.

Son bastantas las personas d' aquesta ciutat que tenen la curiositat de fer excursions á las montanyas de Castellvell pera contemplar las avingudas que han sofert los barranchs y rieras per motiu de las derrereras plujas y mes que tot pera contemplar l' anomenat *Salt* de prop lo «Más d' en Cercós» y en lo que hi salta en forma de cascada una gran cantitat d' aygua.

Per alguns de nostres bons companys en la premsa nos enterém del «A deu sia» que envia á sos lectors l' estimat colega «L' Olotí» de Olot en una fulla que ha publicat y nosaltres no hem rebut.

Demá la publicarem en nostras columnas y com los companys á qui nos referim, esperém conéixer los motius que ha fet que 'l valent «L' Olotí» desapareixés de la premsa pera ocuparnos de la manera deguda.

De moment oterim las nostres columnas als companys que 'l redactavan, desitjantlosi una prompte resurrecció.

Los grans industrials d' avuy han trobat una manera de fer célebres á las nulitats ab sos anuncis. Lo sistema es senzill, com pot veures en molts diaris. Fan treures un certificat de la bondat dels seus productes y 'l publican ab lo retrato adjunt de la eminencia que ho certifica, y 'l ninot de boix s'afarta de passejarse per las planas dels diaris ab lo seu nom á sota, fent l' admiració y l' entreteniment dels curiosos y desenfeynats.

Llegeixo: «La Alcaldía de la Cénia cita á varis minyons inclosos en l' actual alistament, cual paradero s' ignoran».

Efectes d' aqueix gran amor á la mare pátria espanyola que estima tant als seus fills, que envia al matadero de Cuba als que segons la llei haurían ja de ser á crsa seva.

La comissió de festas del «Centro Republicano Democrático Autonomista», ha tingut la fía atenció de participarnos é invitarnos, que li agrahim, que en lo saló d' actes de llur societat, avuy á dos quarts de deu de la nit hi tindrà lloch un concert de guitarra y bandurrias á càrrech de la senyoreta Julia Oscar y 'ls seus germans Cassimir y Llorens.

Hem rebut lo número del apreciable colega local «Revista de Sport» corresponent á aquest mes.

La Redacció del colega se justifica per medi d' rahonables motius del perquè deixá de veure la líum los mesos de Novembre y Desembre últims y nos dona la grata nova de que ha ampliat á setze lo número de páginas de text.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 955.11.

Lo trech ab la pell que dona la esquisita tela de cotó LA DOLORES es enterament igual al de la tela de fil y per sa consistencia y duració es preferible entre totas las de sa classe. PESSAS DE 20 METRES, DEU PESSETAS de venta en casa PORTA. Envío de mostrars franch de port á volta de correu.

Llansol Inglés.—Casa Porta.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil del dia 18 de Janer de 1898

Naixements

Joseph Fargas Fiella, de Joseph y Antonia.—Joseph Escardó Seguí, de Joan y Sebastiana.

Matrimonis

Cap. Detuncions Maria Colóm Agustí, 3 anys, Lleona, 1.—Agustí

Agué Figueras, 54 anys, Monterols, 28.—Anton Olivés Mestre, 67 anys, Arrabal de Sta. Anna, 50.—Maria Rosa Molas Barceló, 55 anys, Seminaris, 28.—Teresa Onós Fort, 56 anys, Martí Napolità, 1.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Vicens. CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá á las vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en Nrs. Sra. dels Dolors y á dos quarts de 5 de la tarde la funció mensual costumada.

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Demá diumenge, á las vuyt hi haurá Comunió general ab platica pera la Arxiconfradia de Sta. Teresa de Jesús. Per la tarde, á las quatre los acostomats exercicis espirituals ab Trisegi cantat ab armonium, y seguidament després de la Reserva se platicará lo segon diumenge de S. Joseph.

Sant de demá.—Sant Ildefons.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.87	Filipinas	
Exterior	80.80	Aduanas	97.25
Amortizable	77.12	Cubas 1886	93.37
Fransas	15.65	Cubas 1890	77.
Norts	22.	Obs. 6 0/0 Fransa	71.
Exterior París	60.87	Obs. 3 0/0	37.75

GIROS

París 33.20 Londres 33.20

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda el comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

ANUNCIOS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCAES) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaderes d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap titol que justifique sa competencia y no obstant tenen lo «esahogon» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconexen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consu'teu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petites, lo remey més prompte, segur net, fácil, cómodo y económic es o bragueret de cautchouc ab ressort, testimoni ho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallias.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá espeialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 4.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia cómich-dramática DEL REPUTAT PRIMER ACTOR Y DIRECTOR

DON MIQUEL PIGRAU

Funció pera avuy.—8.º d' abono.—A benefici del públich.—Se posará en escena la magnífica comedia en 3 actes, «Clara Sol» y l' juguet cómich en un acte «Los cohetes».

Entrada á localitat 2 rals.—Id. al paradís 1 ral. A tres cuarts de non.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diables, (per Vilanova).
 12'41 t. mercancias, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y diables).

De Reus a Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'10 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'24 m. — 8'00 m. — 12'02 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus a Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus a Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus a Virabodi

11'28 t. cotxes de 2.^a y 3.^a

De Virabodi a Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didaxi», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums tipicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 4
- «Poesias», per Manel Marinello, 2
- «Oda a Barcelona», per Jascinte Verdager, 4
- «Lo Pl de las tres brancas», per id., 2
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4
- «Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poesias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalba», per Bosch de la Trixeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12

«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12

«Espectres», per Enrich Ibsen, 8

«Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», a meyt de preu.

«Cançons Catalanes», harmonisades per Enrich Morena, han sortit: 2 rals.

«Sant Ramón», 2

«Planys», 2

«El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golbe, 12

«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Ademés están a la venda diferentes obras de celebrats iterats catalanes, castellans y extranjeros.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presentant un al anarsen a dormir y altre a la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80. Preu de la caps 6 rals.

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos

MONTA CARGAS Y MONTA PLATOS

MUNAR Y GUITART

S. en C. INGENIEROS Y ARQUITECTOS LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como: los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, fúncionales, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, a brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

Las verdaderas AGUAS MINERALES de

VICHY

del Estado francés, son los manantiales:

- VICHY-HÔPITAL Enfermedades del Estómago
- VICHY-GRANDE GRILLE Enfermedades del Hígado
- VICHY-CÉLESTINS Enfermedades de las Vías urinarias, Diabetes, Gota, etc.

Véndanse en las principales Farmacias, Droguerías y Depósitos de Aguas Minerales. Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hôpital, Vichy-Célestins, Vichy-Grande Grille.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francès

Mr. Ch. Gougéard

Graduat en la Academia de Paris, individuo matriculat del Consulat general de Fransa, a Barcelona, condecorat a Fransa y a l'extranjer.

Para ls que s'edican al COMERS

Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta y s'apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método simplifcat, instructiu, sumament interessant y al cans de totes las inteligencias.

Pera ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lissons particulars preparatorias als examens del Institut de Reus, contentant en castellá las oreguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte; segunt párrafo per párrafo, l'ordre de sos respectius programas; ab dos cursos tractats en un estil concis y apoyats d' exemplos escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forçada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.

Pera ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l'Institut ó en qualsevol Colegi, a títul de EXTERNS

Se fan las correccions de sas llibretas d' apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es unicos sense ánima.

Horas convencionales.--Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon.--Reus.

NOTA.—Als señoretz gustosos de seguir un d' aquels tres cursos, s' aconsella comprar avans per UN RAL en la impremta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer cuadern del curs simplifcat y Gramática francesa para us dels espanyols per Mr. Ch. Gougéard, y aixó per enterarse de son prefaci y formar-se una idea de la claretat y concisió del text de sa obra.

Ab la advertencia important: «Ditr cursos no exigeizen compras de llibres; pera seguir lo primer bastaría comprar cada mes un cuadern de m. método simplifcat, en casa dels citats impressors; per los cursos preparatorios als examens de Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programas correspondents que valen sols CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olavarieta Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.»